

Arbetsmarknadsförvaltningen  
**Tjänsteskrivelse**

Datum: 2026-03-10  
Diarienummer: AMN-2025-00685

Handläggare:  
Eva Hellstrand

Arbetsmarknadsnämnden

## Redovisning av hur förvaltningen ska implementera aktivitetskravet

### Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** lägga informationen till handlingarna.

### Ärendet

I ärendet redovisas förvaltningens förberedelser inför att aktivitetskravet enligt regeringens förslag – *Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (DS-2024:29)* träder i kraft den 1 juli 2026.

### Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

### Föredragning

#### *Inledning*

Aktivitetskravet är ett förslag från regeringen som innebär att personer som får försörjningsstöd är skyldiga att delta i aktiviteter som kommunen erbjuder. Syftet är att stärka vägen till arbete och egen försörjning och att skapa likvärdighet i hur kommuner arbetar med individer inom försörjningsstödet. Aktiviteterna som ska erbjudas handlar sammanfattningsvis om motiverande insatser för att öka förmågan att ta ett arbete eller studera, att förbättra språkliga förutsättningar hos individen, arbetsplatsförlagda aktiviteter samt jobbsökande.

Aktivitetskravet föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Målsättningen i aktivitetskravet är att individen ska sysselsättas upp till heltid utifrån sin arbetsförmåga. I detta

informationsärende redovisas vad som gjorts och görs inom förvaltningen för att möta regeringens aktivitetskravsreform.

I remissyttrande från arbetsmarknadsnämnden från februari 2024 om ”Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet” (DS-2024:29) välkomnas förslaget om aktivitetskrav. Nämnden beskrev det som en efterlängtat reform för att bryta passivisering för personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Samtidigt betonades i yttrandet vikten av att aktiviteter kan anpassas utifrån varje individs förutsättningar, betydelsen av Arbetsförmedlingens ansvar samt möjligheten för kommunen att använda civilsamhällets resurser för aktiviteter inom ramen för reformen.

I Mål och budget för 2026 under fokusmål 2 framhålls i uppdrag 14 *Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande* vikten av att fler individer ska gå från försörjningsstöd till arbete eller studier. Här betonas också samverkan med näringslivet för att möjliggöra praktik och anställning. Utifrån detta uppdrag i Mål och budget utgör arbetet med aktivitetskravet ett gemensamt, kommunövergripande arbete som leds av arbetsmarknadsnämnden.

#### *Aktivitetskravet i Uppsala kommun*

Förvaltningen gjorde under våren 2025 en första mycket preliminär uppskattning av målgrupp och volymer för aktivitetskravet utifrån uppgifter i förvaltningens verksamhetssystem. Förvaltningens ledningsgrupp med nyckelpersoner i avdelningarna följde upp med diskussioner på möten där aktivitetskravet togs upp.

Från diskussionerna framkom till exempel att finansiering behöver klaras ut, det handlar om ökade volymer och grupper som behöver mycket stöd. Vilka aktiviteter är meningsfulla för vilka? Det fördes fram som viktigt att tänka in hela kommunen – det är inte endast arbetsmarknadsförvaltningen som berörs. Bland annat socialförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen kan ha värdefull kunskap och erfarenhet att ta tillvara. Under hösten informerades också kommunledningsgruppen av förvaltningsdirektören avseende aktivitetskravet.

Under hösten 2025 påbörjade Utbildnings- och jobbcenter arbetsmarknad en kraftsamling för att öka antalet arbetsmarknadsanställningar. En resursförstärkning inleddes på enheten Anställning både genom att låna in personal från andra delar av förvaltningen, men också genom rekrytering av nya medarbetare. Satsningen är en del i arbetet mot det övergripande målet med 1 000 fler Uppsalabor som lämnar ekonomiskt bistånd. Åtgärderna kan även ses som ett sätt att växla upp arbetet utifrån aktivitetskravet redan innan det träder i kraft.

Förvaltningen genomförde under senhösten/vintern 2025/2026 en kartläggning av ärenden för personer som har ekonomiskt bistånd. Handläggare av ärenden inom avdelningen Socialtjänst Ekonomiskt bistånd respektive Utbildnings- och jobbcenter Arbetsmarknad svarade på frågor i en enkät där varje enkätsvar omfattar en vuxen individ med försörjningsstöd. Med information från kartläggningen har förvaltningen fått ett underlag för att bättre kunna resurssätta och planera för målgrupper och volymer inom aktivitetskravet.

För att koordinera och organisera arbetet med att genomföra aktivitetskravets insatser har en projektorganisation upprättats under februari 2026. Projektet kommer att omfatta tre huvudområden med tillhörande arbetsgrupper:

### 1. Myndighet, juridik och rättssäker tillämpning

Att säkerställa att aktivitetskravet och övriga delar av bidragsreformen tillämpas rättssäkert, likvärdigt och i enlighet med gällande lagstiftning, samt att handläggning, bedömning, dokumentation och uppföljning håller för tillsyn och rättslig prövning.

I detta sammanhang kan nämnas att förvaltningen under våren 2026 utreder vilken rättslig grund som gäller för insatser enligt ramen för aktivitetskravet och vilket regelverk som ska tillämpas avseende bland annat dokumentation, sekretess och gallring av handlingar.

### 2. Genomförande, aktiviteter och klientresa

Att utveckla, samordna och kvalitetssäkra genomförandet av aktivitetskravet utifrån klientens förutsättningar samt säkerställa att relevanta aktiviteter finns och att utförandet fungerar i praktiken.

### 3. Digitalisering, informationsförsörjning och mätbarhet

Att säkerställa att digitala strukturer, informationsflöden och kommunikation stödjer bidragsreformen och möjliggör tillförlitlig mätbarhet, uppföljning och styrning.

Implementeringen av aktivitetskravet behöver genomföras successivt under 2026–2027. Inom förvaltningen krävs ett utvecklingsarbete, bland annat avseende analyser av målgrupper, översyn av arbetsmarknadsinsatser samt arbeten kring individens väg genom systemet.

Beställare av projektet är förvaltningsdirektör och förvaltningens ledningsgrupp utgör styrgrupp. Projektledningen består av två huvudprojektledare samt tre delprojektledare. Projektets genomförande sträcker sig från och med den 16 februari 2026 till och med den 31 december 2027. Detta utgör projektets övergripande tidsram. En mer detaljerad tidplan tas fram i projektplanen.

#### *Lagrådsremiss*

I lagrådsremissen från regeringen *Aktivitetskrav för mottagare av försörjningsstöd, 2025-12-16*) öppnar regeringen upp för aktiviteter inom fler platser än kommunala förvaltningar, vilket ger kommunerna större handlingsutrymme för samverkan om aktiviteter med bland annat näringslivet och civilsamhället. I remissen föreslås också att tillämpningen av aktivitetskravet görs på försörjningsstöd från och med oktober 2026 och lagändring angående sanktioner träder i kraft först den 1 juli 2027. Förutsättningarna för att implementera aktivitetskravet är samtidigt fortfarande till viss del oklara. Sveriges kommuner och regioner (SKR) informerar om att riksdagen kommer att få förslagen för behandling och beslut i en proposition i mars 2026. Då förväntas förvaltningen kunna få fler svar på frågor som uppkommit i arbetet med att genomföra reformen.

#### *Aktivitetskravet och barnomsorg*

Möten har hållits med utbildningsförvaltningen för att utbyta information angående frågan om barnomsorg för berörda vårdnadshavare som deltar i aktivitetskravet. Beroende på hur personer som deltar i aktivitetskravet ska kategoriseras så kan regelverket i Uppsala behöva förändras. Idag erbjuds alla som klassas som arbetssökande upp till 20 timmar barnomsorg i veckan.

En central fråga är tidsaspekten, hur snabbt barnomsorg behöver finnas på plats när individer blir aktuella för aktiviteter. Här behöver en samverkan och rutiner upprättas mellan förvaltningarna.

#### *Övrigt – stöd för genomförande av aktivitetskravet*

Förvaltningen deltar löpande i informationsinsatser från Sveriges Kommuner och Regioner. SKR administrerar ett samarbetsforum med utbyte av information mellan kommuner som ett stöd för implementeringen av reformen som förvaltningen också deltar i. Avdelningschefer för Utbildnings- och jobbcenter Arbetsmarknad respektive Socialtjänst – ekonomiskt bistånd deltar i ett storstadsnätverk tillsammans med Stockholm, Göteborg och Malmö för att tillsammans hjälpas åt att tolka förändringarna och ta del av varandras förberedelser inför aktivitetskravets genomförande.

Som ett annat exempel på stöd för implementering av reformen kan nämnas att Socialstyrelsen ska ta fram ett bedömningsstöd för hur kommunen kan använda läkarintyg i handläggning av ekonomiskt bistånd för den som är förhindrad att arbeta eller delta i aktivitet på grund av sjukdom.

Bedömningsstödet ska bland annat ge stöd för att ta ställning till i vilken utsträckning de medicinska nedsättningar som anges i läkarintyget påverkar den enskildes förutsättningar att stå till arbetsmarknadens förfogande eller möjligheter att kunna delta i aktiviteter enligt det föreslagna aktivitetskravet, praktik och annan kompetenshöjande verksamhet eller arbetslivsinriktad rehabilitering.

Socialstyrelsen ska även ta fram en mall för läkarintyg som ska lämnas till kommunen och ett stöd till hälso- och sjukvården för arbetet med dessa intyg.

### **Ekonomiska konsekvenser**

Från nationell nivå sker finansiering av insatserna genom tillskott i det generella statsbidraget till landets kommuner. Det handlar om cirka 1 miljard kronor för andra halvåret 2026, sedan cirka 2 miljarder kronor årligen. I Mål och budget för 2026 med plan för 2027–2028 har arbetsmarknadsnämnden fått 26,9 miljoner kronor av kommunfullmäktige för att genomföra aktivitetskravet 2026 och samma summa är uppsatt för 2027 respektive 2028.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse daterad den 10 mars 2026

Arbetsmarknadsförvaltningen

Helena Clementson  
Förvaltningsdirektör